

© Mark Adriane

Risicovechtsporten: OK of KO?

Als gemeente aan de slag met het Risicovechtsportplatform

De bokssporten zitten in de lift, of het nu gaat om Engels boksen of Muaythai. De hardere vechtsporten winnen aan populariteit, bij zowel volwassenen als kinderen en niet alleen bij jongens, maar ook bij meisjes. Ze zijn een ideale uitlaatklep, een manier om persoonlijke, sociale en sportieve doelen na te streven of gewoon een vorm om regelmatig te sporten. Merk je ook in jouw gemeente dat vechtsporten alsmäär populairder worden? Starten er nieuwe clubs op? Of komen de sporten vaker aan bod op initiaties in scholen of sportkampen? Als je zelf een vechtsportleek bent, is het niet altijd eenvoudig om het bos door de bomen te zien.

Ineke Daelman
beleidsmedewerker Risicovechtsportplatform
ineke@rvsp.be

De hardere vechtsporten, de zogenaamde risicovechtsporten, zijn per definitie “sporten waarbij het is toegestaan om bepaalde technieken te gebruiken met de intentie de fysieke of psychische integriteit van de tegenstander te verminderen” (decreet gezond en ethisch sporten, 20/12/2013). In die sporten wordt tijdens wedstrijden vooral toegewerkt naar een knock-out. Voorbeelden van risicovechtsporten zijn boksen,

MMA, kickboksen of Muaythai, maar ook full contact karate en taekwondo.

Sociaal-maatschappelijke kansen

De risicovechtsporten nemen een bijzondere plaats in omdat het vaak een doel op zich is om de tegenstander lichamelijk te scha-

den. Slagen of stoten toedienen op diens lichaam, in het bijzonder het hoofd, houdt mogelijke gezondheidsrisico's in. Daarom wil het Risicovechtplatform (RVSP) de sector ondersteunen om de risico's zoveel mogelijk te beperken en om de kansen beter te vatten die vechtsporten bieden op sociaal-maatschappelijk vlak.

De ondersteuning van het RVSP richt zich niet alleen op de (risico) vechtsportfederaties en hun clubs, maar ook op gemeenten waar risicovechtbeoefenaars gretig gebruik maken van accommodatie of kunnen genieten van (financiële) ondersteuning voor hun vereniging. Het RVSP wil geëngageerde gemeenten die een visie over risicovechtsporten willen uitwerken, maximaal begeleiden via het jaarlijks ondersteuningstraject risicovechtsporten.

Ondersteuningstraject

ISB en het RSVP begeleiden gemeenten in een één jaar durend traject. Het doel is om een visie en plan van aanpak uit te werken en om dat uiteindelijk om te zetten in de praktijk. Elke deelnemende gemeente start het traject met een verkenningsgesprek. Nadien volgen intensieve groepsessies van telkens één dag op vier verschillende locaties. Tussentijds volgt het RVSP iedere gemeente ook individueel op. Op het einde van het traject wordt de balans opgemaakt in een terugkoppelingssessie. Er wordt dan verder gekeken naar een verankering van de werking rond risicovechtsporten.

Tijdens het traject maak je kennis met de risicovechtsector. Je raakt geïnspireerd door goeie voorbeelden van andere gemeenten. Zo krijg je de unieke kans om ervaringen uit te wisselen en te leren van elkaar. Wil je intekenen op het ondersteuningstraject voor 2019? Dat kan nog tot 15 maart. Contacteer Ineke via ineke@rvsp.be of 0495 10 07 90 voor meer informatie.

De uitwisseling met andere gemeenten is een waardevol aspect van het traject, ook al volgt iedere gemeente haar eigen tempo of richting

Tijdens het hele traject ligt de focus op vier aspecten:

- Informeren over verschillende thema's
- Inspireren met voorbeelden uit de praktijk
- Uitwisselen tussen verschillende gemeenten
- Activeren om een visie en actieplan uit te werken rond risicovechtsporten

Het eerste ondersteuningstraject startte in september 2016. Antwerpen, Brussel, Genk en Gent sloegen toen de handen in elkaar. In januari 2018 volgde het tweede traject waarin Diepenbeek, Gent, Lokeren, Mechelen en Wingene de uitdaging aangingen om risicovechtsporten op de agenda te plaatsen.

Van kennismaking tot gerichte clubondersteuning

Iedere gemeente ervaart het traject anders. Voor sommige gemeenten is het traject een kennismaking met de sector waarbij ze vooral zoveel mogelijk informatie willen meepikken. Anderen zien het traject als een kans om een betere band te krijgen met een groep sporters uit hun gemeente die ze voorheen niet goed kenden. In nog andere gemeenten bleek het aandeel risicovecht-sporters al sterk gegroeid en zocht men vooral naar een manier om de clubs intensiever of gericht te ondersteunen. Daarnaast zijn er ook gemeenten die merken dat de sporten vooral populair zijn bij kwetsbare doelgroepen en dat ze in een andere context worden beoefend dan in de reguliere sportclub.

Met welke ambitie een gemeente ook deelneemt, het traject probeert een oplossing te zoeken voor iedere situatie. De interactie en uitwisseling met andere gemeenten is een van de meest waardevolle aspecten van het traject, ook al volgt iedere gemeente haar eigen tempo of richting.

Betere band met vechtsportclubs

Ook voor het RVSP is ieder traject anders. Tijdens het eerste traject deden enkele grote steden mee, terwijl in het tweede traject ook kleinere gemeenten instapten. De ervaringen uit het eerste traject werden meegenomen in het tweede traject. In het tweede traject stelden bijvoorbeeld enkele federatiemedewerkers hun werking voor, zodat de deelnemers konden kennismaken met personen die via een andere weg hun risicovechtsportclubs ondersteunen. Bovendien gaat de nodige aandacht naar de gerichte, concrete aanpak

van de specifieke noden van elke deelnemende gemeente. De opening van een nieuwe vechtsportaccommodatie kan bijvoorbeeld een prima gelegenheid zijn om met de clubs in overleg te gaan.

Hoewel beide trajecten anders verlopen, merkt het RVSP veel parallellen. Zo komen er telkens een aantal thema's terug waarrond de gemeenten willen werken, zoals algemeen beleid, clubondersteuning, evenementen en vechtsport als middel. Die thema's komen dan ook uitgebreid aan bod in het nieuwe traject.

Verder bleek dat verschillende gemeenten er tijdens het traject in slaagden om hun risicovechtsportclubs beter te leren kennen. Die band werd echter alleen opgebouwd door op de clubs af te stappen en niet te wachten tot ze zelf naar de sportdienst komen. De deelnemers breidden ook hun kennis uit over de verschillende risicovechtsporten en het vechtsportlandschap.

De opening van een nieuwe vechtsportaccommodatie kan een prima gelegenheid zijn om met de clubs in overleg te gaan

Vlottere contacten

De betrokkenheid van ISB was een grote meerwaarde in de trajecten. Op die manier konden gemeenten immers breder, naar onder meer sportclubondersteuning, kijken dan risicovechtsporten alleen, wat voor elk van hen uiteindelijk een doel op zich is. Sinds het traject leggen gemeenten veel vlotter contacten of samenwerkingen met het RVSP of ISB. Dat is evengoed het geval tussen gemeenten onderling, tussen gemeenten en federaties, en tussen de onderlinge diensten van de eigen gemeente.

Het netwerk risicovechtsporondersteuners in de verschillende gemeenten groeit en zal ook bij het volgende traject betrokken worden. Tot slot bleek dat gemeenten ook willen inzetten op de opleiding van hun trainers. Daarom werd in 2016 de initiatorcursus risicovechtsporten georganiseerd in Antwerpen en in 2018 in Mechelen. Dit jaar is het aan

Lokeren. De initiatorcursus boksen ging in 2016 door in Antwerpen, net als in 2018 toen ook Genk de cursus aanbood. In 2019 is Gent aan de beurt.

Enkele goeie voorbeelden

- In Antwerpen wordt al enkele jaren een kwaliteitsbeleid uitgezet, waarbij onder meer risicovechtsportclubs zich verenigen in een samenwerkingsverband voor de organisatie van Round3.
- In Brussel werden de risicovechtsportclubs bezocht en bevestigd via een clubscan.
- In Diepenbeek werd een splinternieuwe vechtsportzaal geopend.
- In Genk werd via een samenwerking met de VUB, de Vlaamse Boks Liga en het RVSP een infosessie rond Boks+ georganiseerd, vooral met OpBoksen als modelvoorbeeld van een praktijk die

sterk werk levert in het kader van vechtsport als middel.

- In Gent werd een coördinator risicovechtsporten aangesteld en ondertekenden alle boksen worstelclubs het charter 'Vechtsport voor iedereen'.
- In Lokeren werd een betere verbinding gecreëerd tussen de gemeente en de risicovechtsportclubs op de jaarlijkse vrijetijdsmarkt.
- In Mechelen werden enkele risicovechtsportclubs opgenomen in een platform voor maatschappelijk geëngageerde sportorganisaties.